

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Dang humması, enfekte Aedes türü sivrisineklerin insanları ısırmasıyla bulaşan viral bir hastalıktır. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre dünya nüfusunun yarısından fazlasını oluşturan yaklaşık 5,6 milyar insan dang riski altında yaşamaktadır. Hastalık tropikal ve subtropikal bölgelerde yoğunlaşmakla birlikte son yıllarda ılıman bölgelere de yayılmaktadır. Dünya Sağlık Örgütüne göre 2026 yılının yalnızca ilk altı ayında 89 ülke ve bölgede yaklaşık 1,6 milyon dang vakası ve 700'den fazla ölüm bildirilmiştir.

İklim değişikliği, artan sıcaklıklar, yağış rejimindeki değişiklikler, kentleşme, uluslararası seyahat ve ticaret, hastalığın taşıyıcısı olan sivrisineklerin yeni coğrafyalara yayılmasını kolaylaştırmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü de dangın son yıllarda daha önce görülmediği bölgelere doğru genişlediğine dikkat çekmektedir.

Türkiye açısından dikkat çekici hususlardan biri, dang virüsünün bulaşında rol oynayabilen Aedes albopictus türü sivrisineğin ülkede tespit edilmiş ve farklı bölgelere yayılmış olmasıdır. Türkiye'de gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar, söz konusu türün özellikle Karadeniz Bölgesi başta olmak üzere farklı bölgelerde varlık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Sağlık Bakanlığına bağlı birimler tarafından 2026 yılında yapılan bilgilendirmelerde de sivrisineklerin dang humması dahil çeşitli bulaşıcı hastalıkların taşıyıcısı olabileceği belirtilmiştir.

Türkiye'de yerel dang bulaşının bulunduğunu gösteren doğrulanmış bir salgın verisi bulunmamakla birlikte, hastalığı taşıyabilecek vektörlerin ülkedeki varlığı, uluslararası seyahat hareketliliği ve iklim koşullarındaki değişim nedeniyle olası vakaların erken tespiti ve yerel bulaş riskinin izlenmesi önem taşımaktadır.

Bu kapsamda;

- 1- 2020-2026 yılları arasında Türkiye'de tespit edilen dang humması vaka sayısı kaçtır? Vakaların yıllara ve illere göre dağılımı nedir? Bunların kaç yurt dışında edinilmiş vaka olarak değerlendirilmiştir?
- 2- Türkiye'de bugüne kadar yerel bulaş sonucu geliştiği doğrulanmış dang vakası tespit edilmiş midir? Edilmişse hangi yıllarda ve hangi illerde görülmüştür?

- 3- Dang virüsünün bulaşında rol oynayabilen Aedes aegypti ve Aedes albopictus türlerinin Türkiye'deki güncel coğrafi dağılımı nedir? Bu türlerin son on yıldaki yayılımını gösteren Bakanlık verileri bulunmakta mıdır?
- 4- Türkiye genelinde Aedes türlerinin izlenmesine yönelik düzenli vektör sürveyansı yürütülmekte midir? Yürütülmeekteyse hangi iller bu sürveyans kapsamındadır?
- 5- Aedes türlerinin Türkiye'deki yayılımı dikkate alınarak dang, Zika ve chikungunya gibi sivrisinek kaynaklı hastalıklar bakımından ulusal veya bölgesel risk haritalaması yapılmış mıdır?
- 6- İklim değişikliğinin Türkiye'deki sivrisinek popülasyonlarının dağılımı ve dang dahil vektör kaynaklı hastalıkların yerel bulaş riski üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yürütülen veya desteklenen çalışmalar nelerdir?
- 7- Olası dang vakalarının erken tespiti amacıyla sağlık kuruluşlarında kullanılmak üzere güncel tanı, bildirim ve vaka yönetimi protokolleri bulunmakta mıdır? Dang tanısı koyabilecek laboratuvarların sayısı ve illere göre dağılımı nedir?
- 8- Dang ve diğer Aedes kaynaklı hastalıkların oluşturabileceği risklere karşı Sağlık Bakanlığı, yerel yönetimler ve ilgili diğer kurumlar arasında ortak bir erken uyarı, sürveyans ve vektörle mücadele programı yürütülmekte midir?